

A T P IRRIGATION d.o.o.

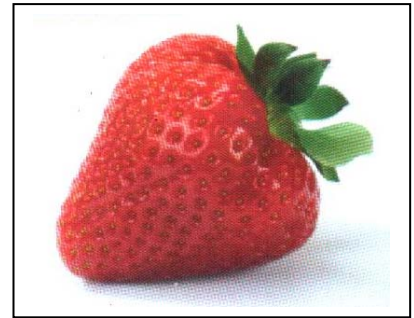
BEOGRAD, Bulevar oslobođenja 172

Tel/fax 011/2 66 666 2, 266 18 57; mob:063/80 37 132

Web: www.atpdoo.rs, Email: office@atpdoo.rs

PIB 103704790, Mat. broj 20000848, Tek. računi: 160-84602-22; 205-84602-34 i 220-53337-34

POREĐENJE PROLEĆNE – LETNJE SADNJE JAGODA

PROLEĆNA SADNJA JAGODA

I sa tehnološkog i ekonomskog aspekta gledano, pravilna tehnologija je da se sadnja jagoda vrši što ranije u proleće **I TAKVA SADNJA JE NAJISPLATIVIJA.** Za 8 nedelja jagoda počinje da radja i taj prvi rod praktično isplaćuje sadnicu. Prvi rod direktno zavisi od kategorije sadnice koja se sadi. Za uobičajenu kategoriju klase A (500 sadnica u gajbi) rod se kreće na nivou 150-250g/sadnici, odnosno 7-9 t/ha. Ako se sadi krupnija sadnica kategorije A (250 sadnica u gajbi) rod se kreće na nivou 350-450g/sadnici, odnosno 12-15 t/ha. Posle prolećnog roda sadnica ima sasvim dovoljno vremena da se regeneriše, da razvije samu sebe i formira rodni potencijal za narednu sezonu. Naredne godine jagoda daje max rod 800g - 1.2 kg/sadnici što je 35-45 t/ha i na Zapadu bi odmah posle toga uništavali plantažu, a kod nas, s obzirom da je mala razlika u ceni između I i II kase, može da se ostavi da plantaža da i treći rod koji je realno na nivou oko 20-25 t, pri čemu treba računati povećano učešće plodova koji su za industriju (II klasa) a smanjenje plodova za konzum.

Druga prednost proleće sadnje je i ta što će biljka od sadnje do narednog proleća, kada daje max rod, praktično biti izložena dejstvu virusa, bakterija i patogenih gljiva oko 14 meseci a kod letnje sadnje to je min 22 meseca. Zato je kvalitet plodova bolji kod sadnica sađenih u proleće i te jagode će, tamo gde je orijentacija izvoz, na krajnju destinaciju stići u svakako boljem stanju.

Bitno je znati da se sadnice iz rasadnika vade početkom decembra meseca. Imamo biljku sa golim korenem i korenovim vratom. Iako se ta sadnica posle odstranjivanja lista, čišćenja i klasifikacije lageruje u hladnjačama na temperaturi - 2⁰C, gde biohemijski procesi jesu svedeni na minimum, međutim ma koliko niskog inteziteta bili oni se ipak odigravaju i biljka troši unutrašnje rezerve hrane. I laiku treba da bude sasvim jasno da će bilolški potencijal sadnica biti manji što je duže vreme od ubacivanja sadnica u hladnjaču do njene sadnje, odnosno, sadnica posadena u proleće ima mnogo bolje energetske i genetske predispozicije od sadnice koja se sadi u julu, avgustu ili, ne daj Bože, u septembru. **To se direktno odražava na 3 stvari: prijem sadnica, genetski potencijal ili rod i na novčanik, odnosno na profit.**

A T P IRRIGATION d.o.o.

BEOGRAD, Bulevar oslobođenja 172

Tel/fax 011/2 66 666 2, 266 18 57; mob:063/80 37 132

Web: www.atpdoo.rs, Email: office@atpdoo.rs

PIB 103704790, Mat. broj 20000848, Tek. računi: 160-84602-22; 205-84602-34 i 220-53337-34

LETNJA SADNJA JAGODA

Ako se sadnja vrši u julu i avgustu temperature su visoke, niska je relativna vlažnost vazduha, zemljište često suvo i teško ga je kvalitetno pripremiti za formiranje bankova. Pored sistema kap po kap trebalo bi uvesti i orošavanje da bi se povećala vlažnost vazduha i popravila mikroklima. U suprotnom **rizikuje se da se ne primi 10-30% sadnica**, što čini sadnicu automatski skupljom a i smanjuje prinos naredne godine. Ako se čekaju povoljne vremenske prilike i sadnice posade kasno, u septembru i/ili oktobru, onda je gotovo 100% sigurno da naredne sezone nećemo uopšte imati rod ili će isti biti beznačajan, **u svakom slučaju manji nego kada uradimo prolećnu sadnju**.

Glavna razlika letnje sadnje u odnosu na prolećnu je što se prvi rod dobija tek narednog proleća a pri tom sadnica već posle 20-tak dana počinje sa izbacivanjem cvetova koji se moraju nekoliko puta do jeseni zakidati. Sve ovo se radi da bi se biljka naterala da potencijal "gura" u svoj razvoj, da biljka da iduće godine veći prinos. Ako bi se ostavili cvetovi biljka bi svoj potencijal "gurala" u razvoj ploda, da produži vrstu, a sama bi ostala nerazvijena i iduće godine bi imala veoma mali prinos. Zakidanje cvetova izaziva trošak radne snage i poskupljuje proizvodnju. Kod prolećne sadnje posle roda biljka ne cveta do idućeg proleća.

Posle letnje sadnje, kada je sadnja polovinom jula, prvi prolećni rod je na nivou oko 60% od maksimalnog genetskog potencijala i kako se sadnja pomera ka jeseni taj procenat pada. Ako se sadnja obavlja u krajem septembra i brzo nastupe hladni dani, gotovo je 100 % sigurno da idućeg proleća nećemo ubrati nijednu jagodu jer sadnica nije imala dovoljno vremena, dovoljnu količinu sunčanih sati (svetlosti) i dovoljnu količinu toplote da razvije i samu sebe i razvije rodni potencijal za naredno proleće. Ozbiljan prinos (30-40 t/ha) se može očekivati tek drugog proleća posle sadnje, **ali će kvalitet plodova biti lošiji** u odnosu na berbu prvog proleća posle sadnje, zbog toga što su sadnice godinu dana bile duže izložene dejstvu raznih patogena.

EKONOMSKI POKAZATELJI

U varijanti da se i u prolećnoj i letnjoj sadnji ide na 3 roda dobijamo da se kod prolećne sadnje treća berba završava za 27 meseci od sadnje a kod letnje sadnje treća berba se završava za 35 meseci od sadnje. **To je izgubljenih 8 meseci**. Pri tom kod prolećne sadnje za 27 meseci ulaganja su sa troškovima radne snage za branje na nivou 42.600€ a prihodi na nivo 80.000€ (**dobit 37.400€ / 27 meseci = 1.385€/mesečno**), dok je kod letnje sadnje za 35 meseci ulaganje na nivou 48.200€ a prihodi na nivo 76.500€ (**dobit 28.300€ / 35 meseci = 810 €/mesečno**), što znači **da se nepovratno po jednom ciklusu i jednom ha izgubi minimum 9.100 € - jedan manji nov auto na svake 3 godine!**

A T P IRRIGATION d.o.o.
BEOGRAD, Bulevar oslobođenja 172
Tel/fax 011/2 66 666 2, 266 18 57; mob:063/80 37 132
Web: www.atpdoo.rs, Email: office@atpdoo.rs

PIB 103704790, Mat. broj 20000848, Tek. računi: 160-84602-22; 205-84602-34 i 220-53337-34

UPOREDNI PREGLED LETNJE I PROLEĆNE SADNJE

LETNJA SADNJA	PROLEĆNA SADNJA
NE PRIMI SE 10-30% SADNICA. Probajte da izračunate koliko stvarno košta sadnica i koliki je gubitak u prinosu.	PRIMA SE 101% SADNICA. (Možda se baš ne primi 101% ali 98-100% se primi svakako).
Posle sadnje nekoliko puta do zime moraju se zakidati cvetovi. To košta!	Posle prve berbe nema zakidanja cvetova tokom leta i jeseni.
Treba navodnjavati, prihranjivati i zaštićivati sadnice do kasno u jesen. To košta!	Pametno je u jesen uraditi bankove (da se zemlja slegne) sa folijom i sistemom kap po kap da bi se na proleće sadilo čim se steknu meteorološki uslovi. Kada se sadnice sade na bankove koji su prezimili nema “usisavanja” sadnica tokom sleganja zemlje i naknadnih problema sa Botrytis-om i Rhizoctonija-om, koji umanjuju prinos/zaradu 10-30%!!!
Prvi rod je narednog proleća, oko 9-10 meseci posle sadnje. Toliko treba čekati na prvi povraćaj uloga. Rod je na nivou 60% od max genetskog potencijala ako je sadnja bila polovinom jula. Ako se sadnja pomera ka jeseni % je manji.	Prvi rod se bere nakon 8 nedelja od sadnje! Od prve berbe varaća se oko 60% od uloga! Rod je na nivou 7-9 t/ha za sadnice kategorije A ili na nivou 12-15 t/ha za sadnice kategorije A ⁺ .
Tek u drugom rodu, 22 meseca posle sadnje, može se očekivati max rod.	Max rod na nivou 800g-1.2 kg/sadnici se bere narednog proleća, 13-14 meseci posle sadnje.
Drugi rod je lošijeg kvaliteta zbog dužeg delovanja raznih patogena na sadnice.	Drugi rod je vrhunskog kvaliteta čak i kada u izvozu putuje nekoliko dana.
Treća berba se završava za 35 meseci od sadnje.	Treća berba se završava za 27 meseci od sadnje.
U varijanti 3 roda prosečan prihod je 810 €/mesečno. Gubi se oko 9.000€ na 3 roda!	U varijanti 3 roda prosečan prihod je 1.385€/mesečno.

Stručna pomoć :

Beograd,

Bulevar oslobođenja 172

011/26-666-62,

011/266-18-57,

063- 80-37-132,

Rad. vreme 8⁰⁰ - 16⁰⁰